

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Obiski v Varšavi, Sofiji, Ankari in Atenah

POTOVANJA TITULESCA, GÖMBÖSA IN KANYE.

Romunski zunanji minister Titulescu, ki je potoval v Varšavo, Beograd, Sofijo, Ankaro in Atene, je dovršil svojo turnejo in se preko naše države vrnil domov. Potoval je oficijelno kot zastopnik Romunije, ne oficijelno pa tudi kot emisar male antante. V Varšavi se je sešel s poljskim zunanjim ministrom Beckom in drugimi državniki, o čem je z njimi razpravljal, pa ni povedal noben uradni komunike. Za javnost se je zadrževalo, da je bil Titulescu obisk v Varšavi le akt kurtoazije, vrnitev obiskov poljskih državnikov v Romuniji. Nobenega dvoma pa ni, da se romunski zunanji minister prav gotovo ni peljal na Poljsko samo zaradi izleta. V ozadju so morale biti važnejše zadeve, izhajajoče posredno ali neposredno iz konference male antante v Sinaj. Šlo je gotovo za ureditev zadev, nanašajočih se na razmerje Romunije posebej in male antante skupno do Poljske. Podrobna vprašanja so se mogla tikati ženevskih razprav, Rusije itd. Vprašanje priključitve Poljske k mali antanti je, kakor izgleda, ostalo nerešeno. S tem seveda še ni rečeno, da bi se Poljska branila take zveze iz kakršnihkoli diferenc, ki jih ni. Da Poljska tega še ni storila in ne bo storila, vsaj tako se zdi, je vzrok njeno stremljenje, da bi bila tudi formalno priznana za velesilo. Do tega ima vso pravico in se stvarno vsaj deloma tudi že šteje za velesilo.

V Sofiji je bil Titulescu po kratkem odmoru v Beogradu, kjer je poročal našemu zunanjemu ministru Jevtiću o razgovorih v Varšavi, v svojstvu emisarja male antante v prvi, zunanje ministrice Romunije pa v drugi vrsti. Tudi o razgovorih z bolgarskimi državniki so izšla potem le zelo suha poročila. Nobeno ni povedalo prav nič bistvenega; vendar je samo po sebi razumljivo, da se je Titulescu trudil pridobiti Bolgare za opustitev njihove sedanje rezerviranosti in osamljenosti. Koliko se mu je to posrečilo, bo pokazala bodočnost. Zaenkrat so na delu protisile, ki so še vedno zelo močne. Te sile so poslate tik za Titulescu v Sofijo madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa in zunanje ministra Kanyo, da paralizirata njegovo delo. Zaenkrat še ni nobenega znaka, da bi imela Bolgarija voljo pridružiti se pogodbam, ki so bile sklenjene med Turčijo in Grčijo, Romunijo in Turčijo ter Grčijo in Jugoslavijo in Turčijo.

Boj za inflacijo v Združenih državah

VELIKA KONFERENCA PRIJATELJEV INFLACIJE. — PREDSEDNIK ROOSEVELT DELOMA UGODIL NJIHOVIM ZAHTEVAM.

WASHINGTON, 26. oktobra. Demokratski senator Thomas, avtor amandmana, ki pooblašča predsednika Roosevelta, da uvede v Združenih državah inflacijo, katerega se pa predsednik doslej še ni poslužil, je sklical vse izrazitejšje in uglednejše inflacioniste iz kongresa h konferenci, katere so se na njegovo povabilo udeležili tudi najpomembnejši javni delavci in odličniki iz gospodarskih krogov ter voditelji farmerjev. Ta konferenca je izdelala in poslala Beli hiši resolucijo, v kateri se priporoča predsedniku Rooseveltu, da se nemudoma posluži odobrenih mu pooblastil in polnomočij. V ta namen naj takoj izrazi remonetizacijo srebra.

WASHINGTON, 26. oktobra. Predsednik Roosevelt je obvestil kroge finančnega ministrstva in kongresa, da

Večji uspeh je dosegel Titulescu v Ankari, kjer je podpisal prijateljsko in nenapadno pogodbo med Romunijo in Turčijo. Med obema državama ni prav nobenih spornih zadev, zato sporazum ni bil težaven. Tako Romunija kakor Turčija stremita po ohranitvi miru in sedanjega posestnega stanja. V eventuelni novi vojni bi lahko samo izgubili; pridobiti ne moreta, ker so v mejah njunih držav vključeni vsi Romuni in Turki, poleg njih pa še obrobni deli drugih narodov kot narodne manjšine. Mimo tega je v interesu Romunije, da je v dobrih odnosih s Turčijo zaradi Dardanel, v interesu Turčije pa, da ji Romunija mirno priznava to posest. Zato je bil sprejem Titulesca v Carigradu in Ankari zares prijateljski in iskren. Prav tako je bil romunski zunanji minister dobrodošel gost tudi v Atenah. Romunija in Grčija ne mejita druga na drugo, ne posredno ne neposredno, zato ne more biti med njima prav nobenih sporov. Skupni interesi obeh so samo balkanske zadeve, in pa mir. Tudi Grčijo je izid vojne saturiral v vsakem oziru. Poleg vsega svojega narodnega ozemlja je dobila še obrobne pokrajine s Slovani in Albanci. V tuji posesti so le otoki Dodekaneza (Italija) in Ciper (Anglija).

Tik Titulescu za petami so potovali v Sofijo in Ankaro Madžari. V obeh prestolnicah sta Gömbös in Kanya s posebnim naglasom poudarjala, da prihajata k rasnim madžarskim bratom. Turki so, kakor znano, krvni sorodniki Ugrofincev, teorija o madžarsko-bolgarskem bratstvu, je pa nastala med svetovno vojno, ko so tako v Budimpešti kakor v Sofiji hoteli dokazati, da so Bolgari ugrofskega porekla, četudi govore slovanški jezik. Zdi se, da ta teorija tudi še danes ni popolnoma mrtva. Še so ljudje, ki jo zagovarjajo in skušajo s tem opravičiti neslovansko zunanjo politiko Bolgarije. Da to potovanje Gömbösa in Kanye v Sofijo in Ankaro tik za Titulescu ni le slučajno, ni treba razlagati. Vprašanje je celo, če ne potujeta morda tudi po naročilu Rima? Vendar se jima intrige posrečijo več ali manj lahko samo v Sofiji; Ankara je že v Mali Aziji, daleč od srednje Evrope in njenih interesov. Vsa ta potovanja so spravila naprej precej vprašanj, dokončno pa so ustvarila samo eno: obkolitev Bolgarije!

SIAM POSTANE REPUBLIKA.

SINGAPUR, 26. oktobra. Semkaj je prispel siamski kralj s kraljico na svojem begu pred revolucionarji. Dočim se na eni strani poroča o uspešnem preganjanju revolucionarjev po vladnih četah, se na drugi slišijo vesti, da se sme upravičeno računati s padoom sedanjega režima in proglasitvijo republike.

ZMAGA LABOURISTOV.

LONDON, 26. oktobra. Pri nadomestnih volitvah v Ead-Fuldhallu so doživeli konservativci občuten poraz. Dočim so prejeli še leta 1931. 14.521 glasov, so jim prinesle te volitve komaj 12.950 glasov. Zmago je izvojevala delavska stranka (Labour Party) s 17.790 glasovi.

Senator Sarraut sestavlja novo vlado

LEBRUN JE POVERIL MANDAT ZA SESTAVO NOVE VLADE DOSEDANJEMU MORNARIŠKEMU MINISTRU SARRAUTU, KI SE ŽE POGAJA. VLADA RADIKALNIH SOCIALISTOV S PODORO CENTRA IN NEOSOCIALISTOV.

PARIZ, 26. oktobra. Kakor je razvidno iz nekega komunikeja zunanje ministrstva, se sklepa, da je bila sestava nove vlade poverjena bivšemu ministru za mornarico Sarrautu, ki se že pogaja s svojimi političnimi prijatelji. Definitivna odločitev je odvisna od poteka in izida teh pogajanj, ki baje zelo ugodno napredujejo in je pričakovati, da bo Sarraut še v teku današnjega dne sestavil svoj kabinet. Zmagala je teza, da se sestavi čisto radikalno-socialistični kabinet s sodelovanjem sredinskih skupin. Sarraut bo predložil listo novega kabineta predsedniku republike najbrže že danes proti večeru.

PARIZ, 26. oktobra. Senat je sprejel

vest, da je poverjena sestava novega kabineta Sarrautu, z zadovoljstvom na znanje. Tudi nesocialisti pod vodstvom Renaudela in Marqueta izjavljajo sedaj, da so pripravljeni podpirati vlado Sarrauta, vendar pa pod pogojem, da se zunanja politika Francije v čemer ne spremeni in da ostane Paul-Boncour še nadalje zunanji minister. Ministri Bonnet, Daladier in Chautemps bodo ostali v vsakem primeru tudi v novem kabinetu.

PARIZ, 26. oktobra. Kakor zagotavljajo informirani krogi, bo prevzel ministrski predsednik Sarraut sam zunanje ministrstvo ali pa ga bo poveril dosedanjemu predsedniku vlade Daladierju.

Forum za razoroževanje samo Ženeva

SEJA PREDSEDSTVA. BOJ OKOLI ODGOJITVE KONFERENCE. OSVOJEN PREDLOG RUSIJE, POLJSKE IN MALE ANTANTE.

ŽENEVA, 26. oktobra. Včeraj popoldne ob 15.30 uri se je zopet sestalo k redni seji predsedništva razorožitvene konference.

ŽENEVA, 26. oktobra. Krogi razorožitvene konference so se včeraj pomirili in se zdi, da se bo konference vsekakor morala odgoditi, ker bi bila v današnjih razmerah brez sodelovanja Nemčije vsaka konvencija o razorožitvi brez vsake vrednosti. Mimo tega je potrebno, da se v času premora poskusi vse, da se Nemčija vrne v Ženevo in naj se ji v ta namen daje garancije, da bo dobila v zelo kratkem roku popolno enakopravnost, ki se ji sedaj odteguje zato, ker hoče svet priti do razorožitve z razorožitvijo oboroženih držav in ne z oborožitvijo razoroženih držav. Krogi italijanske delegacije trdijo, da bo trajala ta akcija dalje časa in bi bilo zato potrebno, da se konference odgodi na prihodnje leto. Med delegati je najtrdovratnejši Norman Davis, ki zahteva, da se konference nadaljuje, pa čeprav brez Nemčije.

Davis izjavlja, da je prišel v Evropo zato, da razpravi o razorožitvi, ne da se pogaja o enakopravnosti držav. To je zadeva evropskih držav in bo le njihova krivda, če se ne bodo držale točno določb mirovnih pogodb. Če bi vedno odločevala trezna pamet, bi sedaj to vprašanje nikakor ne smelo onemogočati nadaljevanja razorožitvene konference.

ŽENEVA, 26. oktobra. Urad razorožitvene konference je sprejel pod predsedstvom Hendersona predlog francoskega delegata Massiglija, da se morajo razpravljati razorožitvena vprašanja izključno le pred ženevskim forumom in nikakor izven njega. To so odločno zahtevale, kakor je znano, tudi Sovjetska Rusija, Poljska in mala antanta. Upati je, da bo ta predlog sprejel tudi glavni odbor konference v plenumu brez vsake debate. Krogi Društva narodov so sprejeli ta sklep z velikim zadovoljstvom.

Češkoslovaška proti hitlerjevcem

PRAGA, 26. oktobra. Po razpustu raznih nemških pevskih in podobnih društev, ki jim je bila odvzeta pravica delovanja, ker so se bavila z narodno-socialistično propagando, so prišla sedaj na vrsto tudi nemška športna društva. Razpuščena je bila cela vrsta nogometnih in gimnastičnih društev. Istočasno je bilo aretiranih tudi okrog 20 agitatorjev narodno-socialistične stranke.

BENEŠEV EKSPOZE.

PRAGA, 26. oktobra. V ponedeljek bo zunanji minister dr. Beneš imel v parlamentu in senatu ekspezo o zunanji politiki.

POTOVANJE LITVINOVA V AMERIKO.

VARŠAVA, 26. oktobra. Dan odhoda Litvinova iz Moskve se varuje v najstrožji tajnosti. Po neki vesti iz poučenega vira pa bo Litvinov odpotoval v Hamburg že danes. Odtod bo takoj nadaljeval potovanje na parniku »Manhattan« v Ameriko. Pogajanja med Litvinovim in Rooseveltom se bodo pričela 6. novembra. Litvinova bo spremljal na poti pod-

predsednik instituta za kmetijstvo Melčuk.

PRAVI DOMAČI
IZDELEK

Dnevne vesti

Umor Josipa Divjaka v Svečini

Težko priznanje zločinske žene.

Skrivnostna smrt Josipa Divjaka v Svečini ni bila dolgo zavita v temo. Po izginotju njegove mnogo mlajše žene Kristine ter njenega ljubčka Antona Kajzerja so domačini pričeli takoj sumiti, da je bil Divjak žrtev svoje zločinske žene, ki ga je pred smrtjo zanemarjala in si izbrala drugega mnogo let mlajšega ljubčka. Na zahtevo naših oblasti sta bila Kristina in njen ljubček aretirana v Gradcu, kamor sta po zločinskem dejanju pobegnili, in izročena mariborskemu okrožnemu sodišču. Preiskovalni sodnik je oba zasliševal včeraj popoldne in je Kristina Divjakova priznala, da je umorila svojega moža Jakoba in ji je pri tem pomagal njen ljubček Kajzer, ki je primešal moki, iz katere je spekla jabolčni zavitek, več žlic strihnina. Kajzer še zaenkrat odločno zanika vsako krivdo, kar pa mu spričo jasnih dokazov ne bo nič pomagalo. Preiskovalnemu sodniku dr. Berlicu se je posrečilo točno dognati tesno zločinsko zvezo med obema aretirancema in bo nadaljnja preiskava prinesla najbrže še razne druge podrobnosti.

Dva ubijalca pred kazenskim senatom

Pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča pod predstvom okrožnega sodišča dr. Tombaka in prisodnikov okrožnih sodnikov Kramerja in dr. Travnerja je bila danes dopoldne kazenska razprava proti 26letnemu delavcu Janezu Žizku in 25letnemu čevljarstvu pomočniku Francu Antolini, ki sta bila obtožena, da sta lani v decembru v Hotizi pri Dolnji Lendavi z noži zaklala 22letnega Ivana Mariniča. Kakor je razvidno iz obtožnice, sta oba priznala preiskovalnemu sodniku svoje dejanje, pri današnji razpravi pa je Žizko svoje dejanje le deloma priznal, dočim je soobtoženi Antolin odločno zanimal vsa ko krivdo. Zaslišane priče so obtežljivo izpovedale za oba in ju je zato sodni senat spoznal za kriva ter obsodil Janeza Žizka na 6 mesecev strogega zapor, Fr. Antolina pa v smislu obtožbe na 5 let težke ječe. Obtoženca Žizka je branil odvetnik dr. Hojnik, Antolina pa odvetnik dr. Leskavar.

Iz sodniške službe. S kraljevim ukazom sta imenovana za okrajna sodnika: v Brežicah Vladimir Punčuh, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah pa dr. Maks Asič, doslej oba sodniška pristava v Mariboru.

Odvetniška vest. Odvetnik Franjo Farkaš se je radi boleznih odpovedal advokaturi in je bil na lastno prošnjo izbrisan iz imenika odvetnikov. Za prevzemnika njegove pisarne pa je postavljen odvetnik dr. Ferdo Miller.

Naši časnikarji v Turčiji. V Ankaro je na povabilo turških tovarišev odpotovala skupina jugoslovanskih časnikarjev, med katerimi je tudi direktor »Jutra« g. Stan-ko Virant. Naši časnikarji se bodo udeležili velikih svečanosti ob 10-letnici turške republike, ki bodo v nedeljo 29. tm.

Volitve v Delavsko zbornico. Glavni volilni odbor za volitve v Delavsko zbornico je ugotovil na obrtnih voliščih naslednje uradne rezultate. Delavska skupina modra 4.466, rdeča 9.833, bela 3.659; namješčenska pa modra 915, rdeča, 136, bela 89, zelena 67.

Gospodarski posvetovalni večer slovenskih obrtnikov. Mariborsko slovensko obrtno društvo priredi v soboto 28. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma gospodarski posvetovalni večer za svoje članstvo. Slovenski obrtniki naj se omenjenega večera udeležijo v čim večjem številu. Drugi dan v nedeljo 29. t. m. pa priredi Slovensko obrtno društvo s svojim naraščajem poučni izlet v Limbuš. Zbirališče bo ob pol 14. uri pred Narodnim domom, od koder bo odhod točno ob 14. uri z obrtniško godbo na čelu. Dolžnost vseh mariborskih slovenskih obrtnikov je, da se tudi tega poučnega izleta udeležijo vsi do zadnjega in s tem dokažejo svoje razumevanje do mladih.

Dar za poplavljenec. Mariborska tekstilna tvornica Hutter & drug je darovala za poplavljenec znesek 10.000 Din.

Spominska proslava plebiscita. Preteklo soboto so mariborski Napredkarji in Omunaši na državnem učiteljskem v Mariboru na zelo dostojen način obudili spomine na plebiscit, ki je odločil usodo naše Koroške. Zbrani mladini je spominski govor g. prof. Dolarja segel živo in globoko v srce. Pazno je sledila njegovim izvajanjem in ponovno slišala že tolikokrat izrečeno trditev naših borcev: »Nesloga je naš prijatelj!« Govornik je razvil sliko Koroške ob plebiscitu, omenil je nespornost Ljubljane in Maribora ter izrekel tople besede o rešitelju Maribora generalu Maistru. Sledila je dramatizacija Aškerčevega »Knežnega kamna«, ki sta jo podala dijaka Jerin in Borko zelo efekt- no, dijakinja Vanda Plantanova je pokazala svojo mojstrsko spretnost na klavirju, višek čistega veselja pa sta vzbudila mala harmonikarja Babič in Močivnik. Prireditelj je napravila globok utis na mlade, ki ne bodo predrage koroške zemlje nikdar pozabili.

PREDSVEM

TRIO IRON-CEVI!

*selektivna
a reprodukcija bode
odlična!*

Zastopnik za Jugoslavijo: F. L. Rosenfeld, Beograd, Zeleni venec.

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika. JČL ter mariborski Sokol prireditelja s sodelovanjem mariborskih srednjih šol v nedeljo 29. tm. ob 10. uri v dvorani Narodnega doma v proslavo češkoslovaškega narodnega praznika slavnostno akademijo. Na sporedu sta med drugim najprej narodni himni, ki ju bode zaigrala mariborska vojaška godba, nato bo sledil slavnostni govor g. predsednika JČL min. dr. Vekoslava Kukovca. Razen tega bosta nastopila znani solisti g. Faganelli in oktet mariborskih srednjih šol. Na programu je tudi poseben nastop Sokola. Vojaška godba bo nastopila še z eno točko, in sicer s slavnostno koračnico 28. oktobra. Opozorjamo na to našo javnost, da bo proslava res manifestacija jugoslovansko-češkoslovaškega bratstva. Obenem se opozarjajo člani JČL tudi na slavnostno predstavo Čapkovke drame R. U. R. v soboto 28. t. m. v Narodnem gledališču.

Slovenski obrtniki svojim pokojnim tovarišem. Prvič bodo letos mariborski slovenski obrtniki počastili na praznik Vseh svetih spomin preminilih svojih tovarišev. Ob tej priliki bo ob grobu pokojnega velezaslužnega borca za stanovske pravice Jožeta Volčiča igrala žalostinke obrtniška godba, pevci pa bodo zapeli primerne nagrobnice. Počastitev spomina preminilih tovarišev se bodo mariborski slovenski obrtniki udeležili vsi do zadnjega.

Naši pevci na grobovih. Moški zbori, vključeni v Ipatčevi župi bodo peli na praznik Vseh svetih nagrobnice na pokopališču. Skupna vaja za ta nastop bo v ponedeljek 30. t. m. ob 20. uri v pevski sobi Glasbene Matice. Arhivarji naj prinesejo s seboj note za »Oj Doberdob«, »Jamica« (Rihar) in »Tugospev« (Tovačevsky). Vaja je obvezna za vse pevce, ki nameravajo nastopiti.

Iz Zveze Maistrovih borcev. 15letnico priključitve Maribora in njegovega zaledja k Jugoslaviji, ki bo na dan 19. novembra bo Zveza Maistrovih borcev proslavila na najsvečanejši način. V ta namen bo drevi ob pol 20. uri pri »Orlu« važna seja, na katero so povabljeni zastopniki vseh nacionalnih, kulturnih in strokovnih organizacij iz mesta in vsega zaledja. Na seji bo izdelan celoten program manifestacije, zato naj se seje zanesljivo udeležijo vsi povabljeni!

Zveza mladih intelektualcev javlja, da ima krožek inženjerjev v petek ob 20. uri svoj redni sestanek.

Iz Društva jugoslovanskih upokojencev. Odbor ima svojo redno sejo v ponedeljek 30. tm. ob 15. uri v Cankarjevi sobi Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu. Na sporedu je tudi poročilo o anketi, ki je bila v Slavnskem Brodu. Članstvo naj se seje, ki bo zelo zanimiva, udeležijo v čim večjem številu.

Sezona koncertov. Letošnja jesen in zima nam obetata več zelo zanimivih koncertnih prireditelj. Dne 8. novembra nastopi n. pr. Glasbena Matica po daljšem odmoru zopet enkrat z orkestralnim koncertom. Bo to večer klasične glasbe. Poleg zbora se bo mariborskemu občinstvu predstavil še novi učitelj za gosli na šoli Glasbene Matice, g. Taras Poljanec, ki bo ob spremljevanju ljubljanskega pianista g. Lipovška sam absolviraj nekaj klasičnih skladb. Na vsak način bo nudil ta koncert nekaj posebnega. V goste pa še prideta pevsko društvo »Vardar« iz Škoplja in »Žensko muzičko društvo« iz Novega Sada. Nastopi zadnjih dveh zborov še trenutno niso določeni.

Nova strelska družina. Preteklo soboto zvečer je bil v gostilni »Pri veselem Frančku« ustanovni občni zbor strelske družine v Košakih. Občni zbor je vodil predsednik pripravljalnega odbora g. Babič. Udeležilo se ga je nad 40 prijavljenih članov, navzoči pa so bili tudi med drugimi okrajni glavar g. dr. Senekovič, novi župan g. Janžekovič, delegat uprave strelskega okrožja g. Lušin in starosta Sokola Maribor III. g. prof. Struna in drugi. Po otvoritvenem nagovoru je zborovalec razložil pomen in smotre strelskih družin g. Lušin, ki je obenem orisal v splošnem tudi organizatorno delo. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Babič, ki si je pridobil največ zaslug za ustanovitev nove strelske postojanke in je pričakovali, da se bo pod njegovim vodstvom krepko razvijala. Družina ima nekaj izbornih strelcev. Pri slučajnostih je bila določena članarina na 24 Din na leto. Novo družino so v lepih nagovorih pozdravili in bodrili k uspešnemu delu okrajni glavar g. dr. Senekovič, župan g. Janžekovič in starosta Sokola g. prof. Struna.

Predavanja za mojstrske izpitne kandidate. V začetku meseca novembra bo tukajšnja poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda ponovno priredila predavanja za mojstrske izpitne kandidate, ako se prijavi pred 1. novembrom najmanj 30 interesentov k udeležbi. V tečaj, ki je brezplačen, se sprejemajo načelno samo pomočniki rokodelskih strok, ne glede na to, kdaj nameravajo delati mojstrski izpit. Prijave sprejema obrtnopospeševalna pisarna na okrajnem glavarstvu, II/42.

Zasilna stanovanja bodo dogotovljena še ta mesec. Neverjetno naglo je bilo dograjenih vseh 32 zasilnih stanovanj, ki jih gradijo za mestno občino mariborski stavbeniki. Zidovje je že ometano od zunanaj in znotraj in so na delu mizarji, ki vdelavajo vrata in okna. Stanovanja bodo dograjena še ta mesec, tako, da se bodo lahko oni, ki bodo tako srečni da bodo stanovanje dobili, vselili že prve dni novembra.

Delavski azil. Temelji za stavbo Delavskega azila v Gregorčičevi ulici so izkopani in se bo azil kmalu pričel dvigati, tako da bo pred nastopom zime že pod streho. Notranje bo pa urejen šele spomladi.

Radio Ljubljana. Spored za petek 26. tm. 11.: šolska ura »Jadransko morje«, predava dr. Bohinec; 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.: čas, plošče; 18.30: kulturno predavanje; 19.: »Sokolstvo«, predava profesor Jeras; 19.30: »Sarajevo in Hercegovina«, predava Aljančič; 20.: prenos koncerta češkoslovaške lige ob priliki 15-letnice češkoslovaške republike; 22.30: čas, poročila, plošče; 23.: konec.

Grajski kino. Danes v četrtek zadnji dan »Testament dr. Mabuse«. V petek se začne sijajni vefilm »Zvezda Valencije«. Liane Haid, Ossi Osswald, Paul Westermeier. »Zveza Valencije« je krasen film, čigar posnetki so napravljeni na Malorci. Izborni in nad vse lepi so morski posnetki. Dejanje kaže življenje dveh ločenih zakoncev, trgovino z dekleti in pa boj med policijsko ladjo »Leone« in pa zloglasno ladjo »Zvezdo Valencije«.

Kino Union. Od danes četrтка dalje mojstrsko delo ameriške produkcije v nemškem jeziku »Mata Hari« z najpriljubljenejšim ljubavnim parom Greto Garbo in Ramonom Novarrom. Vefilm, ki nam prikazuje življenje in konec najlepše žene Pariza in najnevarnejše vojnike med svetovno vojno.

Pri ludeh z nerednim delovanjem srca izdajo kotarec naravne »Franz Josefov« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenju črevesa.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 26. oktobra ob 20. uri: »Voda«. Red A.
Petek, 27. oktobra: Zaprto.
Sobota, 28. oktobra ob 20. uri: »R. U. R.«
Premiera. V proslavo češko-slovaškega narodnega praznika.
Nedelja, 29. oktobra ob 15. uri: »Pastirček Peter in kralj Briljantin«. Otroška predstava. — Ob 20. uri: »Rože v snegu«.

Čapkova drama »R. U. R.« na mariborskem odru. V povojni dramatiki je le redko katero delo povzročilo toliko senzacijo in bilo deležno toliko zanimanja, kot »R. U. R.« kolektivna drama češkega pisatelja Karla Čapka, ki je izšla tudi v slovenski knjižni izdaji v prevodu prof. Osipa Šesta. To delo je pisano zelo efekt- no in napeto ter obravnava problem robotov. Mariborska premiera bo v soboto 28. tm. Obenem bo to slavnostna predstava v proslavo češkoslovaškega narodnega praznika. Režira gl. režiser J. Kovič, nastopi ves dramski ansambl ter velika komparzerija. Pred premiero igra orkester državnega učiteljskega v Mariboru češko himno.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesja brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

VELIKA KAVARNA

Kozaški pevski zbor balalajka-jazz

1. Novembra 1.

Z avtobusom v Gradec. Na splošno željo bo organiziral »Putnik« v Mariboru vožnjo z avtobusom v Gradec. Odvoz bo iz Maribora v soboto 28. tm. in v torek 31. tm., vsakokrat ob 7. uri zjutraj iz pred hotela »Orel«. Te izredne prilike se bodo v prvi vrsti lahko poslužili obiskovalci grobov. Iz Gradca bo odhajal avtobus vsakokrat ob 23. uri. Prijave sprejema »Putnik« na Aleksandrovi cesti, telef. 21-22.

Kavarna Astoria. V petek 27. t. m. na predvečer češkoslovaškega narodnega praznika, Slovanski večer salonskega in jazz-orkestra prof. Kubička. Izbran spored!

Potepuhi in delomrzneži. Banska uprava je proglasila za potepuhe, delomrzneže in izkoriščevalce občinskih podpornih znanega jeruzalemskega romarja Francu Kaca iz St. Janža na Dravskem polju Avgusta Paserja iz Konjic, Feliksa Stefanciozo iz St. Ruperta v Slov. goricah in med drugimi tudi Ivana Gračnerja iz Kozjeka.

Zaplenjeni vžigalniki. Organi obmejne policije so ustavili včeraj popoldne na Glavnem kolodvoru nekoga Rudolfa Z. ker se jim je zdel sumljiv. Pri preiskavi so našli pri njem 120 vžigalnikov, ki so mu jih zaplenili, njega pa izročili finančni oblasti. Rudolf je prinesel vžigalnike iz Avstrije.

Gozdovnike in cenj. Čitatelje opozarjamo na pravkar razstavljene slike v omarih na kavarni »Astoriji«, letošnjega velikega tabora mariborskih gozdovnikov v Kranjski gori. Oglejte si čimprej!

Cercle français. Gospod Leon Rey, šel francoske arheološke misije v Albanijo, bo predaval v soboto, dne 28. t. m. ob 20. uri v dvorani »Ljudske univerze« o pariških kipih, ki jih bo kazal v lepih projekcijskih slikah. Predavatelj, ki je našemu občinstvu že dobro znan po svojih predavanjih o pariški kolonialni razstavi in o samostanih na gori Atos, bo gotovo tudi to pot znal povedati in pokazati mnogo zanimivega.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je temperatura 10° stopinj C; minimalna temperatura je znašala 9.8° stopinj C; barometer je kazal pri 16.4° stopinjah 731.6, reduciran na ničlo pa 729.7; relativna vlaga 95; dežja je padlo 4 mm. Vreme je hladno in deževno.

Pariški komorni trio

Koncert te odlične umetniške združitve, ki se je vršil zadnjo soboto, 21. t. m. v kazinski dvorani pod okriljem Ljudske univerze in Francoskega krožka, moramo šteti k onim velikim umetniškim dogodkom, katerih smo prav redko deležni in za katere moramo biti tembolj hvaležni. Edini nastop Belgijskega kvarteta v lanski sezoni mu moremo staviti ob stran.

Vzpored se je nekoliko izpremenil in slišali smo na prvem mestu Chansonov trio za klavir (Fr. Cholé), violino (Dany Brunschwig) in čelo (André Yuvelin). Skladatelj je učenec danes slovitega Roussella in spada med vodilne francoske glasbene osebnosti. Podali pa so naši umetniki to velezanimivo delo tako, da so bili poslušalci kar prevzeti in očarani.

Isto velja o naslednjem vzporedu, o Rachmaninovski sonati za čelo in klavir. Držeč se klasične oblike, v slogu spominjajoč na Brahmsa, daje to delo zlasti pianistu vse možnosti umetniškega izražanja. V Rousselovi sonati za violino in klavir se nam je predstavil violinist, ki je dosegel s svojo individualno in jasno interpretacijo spet enodušno priznanje. Sijajna je bila sklepna točka Martinujev duo za violino in čelo. Nad vse zanimiva skladba češkega komponista kaže čudovito blesteč in svojstven slog in je uspešna zmagovito.

Umetniki, ki so si prisvojili v tako veliki meri srca poslušalcev, so bili deležni iskrenih ovacij. Le škoda, da ni bila dvorana napolnjena, kakor bi si to bili zaslužili francoski mojstri. Kakor lanski belgijski koncert, tako je bil tudi tokratni francoski koncert omočen le zaradi velikodušnosti in požrtvovalnosti umetnikov. In ti bi bili zaslužili večjo pozornost. Tisti pa, ki so prišli, so bili deležni vseskozi visokovrednih umetniških darov. H. D.

Mariborski grad bodoči mestni magistrat

FINANČNI MINISTER ODOBRIŁ NAKUP MARIBORSKEGA GRADU. IZ ZGODOVINE GRAJSKE STAVBE.

Ze včeraj smo na kratko poročali, da se je mudil v Beogradu mestni župan g. dr. Lipold in intervjuiral pri finančnem ministru, ki je odobril nakup mariborskega gradu po mestni občini. S tem je končno rešeno vprašanje bodočega mestnega magistrata, ki se je vleklo že nekaj let.

Obširne so bile debate, ko je bila sprožena misel, naj bi mestna občina kupila mariborski grad in ga preuredila v mestni magistrat. Eni so bili za, drugi proti. Mestna občina se je po temeljitem proučevanju končno odločila kupiti grad, ki je igral v zgodovini Maribora odlično vlogo in bil središče vsega življenja. Prav ti predsodki in pa dejstvo, da so dosedanja magistratni prostori neprimerni, je pripravilo občino do tega, da se s preselitvijo mestnih uradov zopet prikljči in oživi nekdanje življenje v primernih oblikah k novemu življenju.

Prvotni mariborski grad je bil na piramidi in so bili lastniki obmejni grofi von Marchburg, ki se omenjajo že v 9. in 10. stoletju. Okrog takratnega gradu se je razprostiral srednjeveški Maribor na starejši naselbini. V tisti dobi pa je bil v Mariboru domnevno še neki drugi grad, ki je stal v bližini Drave, o katerem pa nam zgodovina ne pove nič točnejšega. Znano je le to, da so se v Mariboru pogosto sestajali in shajali štajerski deželni stanovci. Slednji mariborski grad omenja prvič listina cesarja Ferdinanda I. koncem XV. stoletja. Mariborski grad je stal na severovzhodnem delu mestnega obzidja in je ščitil vhod v mesto. Med gradom in sedanjo Scherbauovo hišo so bila takozvana Ulrihova vrata, na severnem koncu sedanjega Grajske ulice pa Grajska vrata. Pred gradom je bil Trg sv. Florijana. Grad sam je bil trdnjava in je bil zvezan s podzemskimi hodniki z gradom na piramidi. Last pa je bil deželni knezov, ki so ga oddajali v najem raznim plemičem, ki so imeli v njem gospodsko sodstvo. Pozneje so postali lastniki grofi Khiesli iz stare ljubljanske rodbine v dobi protireformacije. Grofie Khiesli so živeli v gradu kakor knezi in so se mnogo brigali za napre-

dek takratnega mesta Maribora.

Okrog leta 1718. je bila lastnica mariborskega gradu neka Eleonora, ki se je poročila z grofom Brandisem, ki je po njeni smrti postal lastnik gradu. Grofi Brandisi so bili lastniki mariborskega gradu do sredine preteklega stoletja. Zadnji grof Brandis je umrl leta 1901 v Gradcu. Zgodovina omenja, da so prebivali v gradu številni odličniki, med njimi cesar Karl VI., razni plemiči in vsi generali za časa francoske vojne. V letu 1782. se je spotjo ustavil v gradu tudi papež Pij VI., ki je imel v kapelici mašo, kar še danes priča napis. Radi svoje radodarnosti so grofi Brandisi, ki so bili lastniki tudi Betnave, kmalu obubožali in so jih po vrhu tega še zelo izžemali grajski upravitelji, katerih zadnji je bil Kockschinegg. Nato je postal lastnik baron Pij Twickel, ki je predelal grad v stanovanjsko hišo. S tem je grad kot umetnina mnogo izgubil na vrednosti, čeprav se je ohranila veža in velika dvorana s krasnimi freskami, ki predstavljajo štiri letne čase in turške boje. Kmalu po vojni pa je kupil mariborski grad trgovec Berdajs.

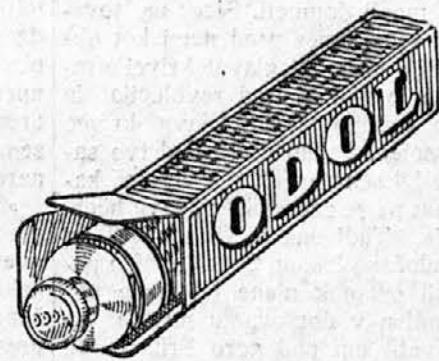
Prvotni magistrat je stal na mestu, kjer je sedaj zgrajena nova Bergova hiša, sedanje magistratno poslopje pa je bilo zgrajeno v dobi, ko je Maribor štel okrog 4000 prebivalcev. Vsakdo, kdor je imel opravka na magistratu, mora priznati, da ti prostori niso primerni in tudi ne ustrezajo potrebam, ki jih imajo današnje moderne občinske uprave. Zato moramo sklep mestne občine glede nakupa gradu toplo pozdraviti. Po izjavah gradbenih strokovnjakov in komisije, ki so jo tvorili univerzitetni profesor arhitekt Plečnik, konservator dr. Stelč in šef mestnega gradbenega urada inž. Prelovšek, ki si je grad ogledala, se bodo dale adaptacije tako izvršiti, da bo grad zopet pridobil na svoji zgodovinski vrednosti.

V novi mestni parlament se bodo preselili vsi oddelki občinske uprave. Le podjetja bodo nameščena drugod: tako bo vse magistratno uradovanje koncentrirano v eni zgradbi. Znesek 3 milijone 850.000 Din, ki ga bo plačala občina za

Če kadilke in kadilci

nočejo, da bi jim zobje potemneli, jim pomaga pri tem samo redna dnevna nega z ODOL zobno pasto. ODOL zobna pasta prepreči zobno naslago, obarvanje zob in neprijeten vonj iz ust.

ODOL

zobna pasta

ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

grad, se bo v doglednem času amortiziral, Maribor pa bo dobil magistratno poslopje v obliki, ki bo ustrezalo vsem potrebam, saj stoji v sredi mesta in na najprometnejši točki. Adaptacijska dela se bodo izvršila po enotnem načrtu in pod nadzorom posebne komisije, ki jo bodo tvorili strokovnjaki. Prvi se bodo preselili v novi magistrat predsedstveni uradi,

in ko bodo ostale adaptacije izvršene, se bodo preselili tja še ostali uradi.

Sedanji prostori v magistratu pa se bodo primerno preuredili za študijsko knjižnico, sedanji prostori študijske knjižnice v kazinskem poslopiju pa se bodo preuredili za dvorane, ki bodo služile raznim prireditvam.

Vajeniški dom v Ljubljani in vprašanje mariborskega

Dne 1. oktobra je v Ljubljani začel poslovati novo ustanovljeni obrtniški Vajenski dom. Namen institucije obstoja v tem, da se zanima za dobro strokovno, moralno in državljansko vzgojo vajencev in s prirejanjem strokovnih tečajev, poučnih predavanj in izletov izpopolnjuje njihovo znanje. Sprejemni pogoji so v glavnem sledeči:

1. Gojenec mora biti najmanj 14 let star, moralno neoporečen, telesno sposoben za izbrani poklic in imeti mora izpričevala dovršenega 8. razreda osnovne ali 2. razreda meščanske odnosno srednje škole.
2. Oskrbnina znaša na mesec 350 Din in se plačuje vsak mesec vnaprej v gotovini ali po posebnem dogovoru tudi v živilih. Brezplačnih mest izpočetka ni mogoče podeljevati. Siromašnim gojencem se na prošnjo po možnosti oskrbi denarna pripomoč iz kake ustanove ali oblastvene podpore.
3. Gojenčev zakoniti zastopnik se mora z reverzom obvezati, da bo plačeval pogojeno oskrbnino in gojenca preskrboval z obleko, perilom in obutvijo.
4. V primeru sprejema v zavod mora gojenec prinesiti s seboj 2 garnituri perila, 1 delovno in 1 boljše obleko, obutev in rekvizite za čiščenje obleke in obuval.
5. Prošnje za sprejem v zavod se vložijo na upravo »Obrtniškega vajeniškega doma« v Ljubljani, Lipičeva št. 2. Prošnje vložijo gojenčev zakoniti zastopnik. Priložiti je treba: rojstni in krstni list, domovnico, šolsko izpričevalo oziroma odpustnico, izpričevalo o telesni in duševni sposobnosti za izbrani poklic in izpričevalo o navedenem vedenju.

Tako v Ljubljani. V Mariboru smo že pred 10 leti slišali mnogo govoriti o načrtih za vajeniški dom. Pred 2 letoma je celo banska uprava odobrila

za ustanovitev vajenskega doma v Mariboru znatno vsoto, ki se pa ni izplačala, baje iz razloga, ker bi morala občina najprej sama nekaj žrtvovati. Ali se ne bi dala ta zadeva spraviti v tak tir, da bi vodila do uspeha? Nihče ne more dvomiti, da je v Mariboru vajenski dom mnogo bolj potreben kakor kjerkoli drugje. Če bi imeli tu podobno institucijo, bi se marsikatera mlada duša, ki se brez pravega in dobrega nadzorstva izgubi v tujih vodah, rešila za narod. Strokovne organizacije, in prav posebno Slovensko obrtno društvo in Slovensko trgovsko društvo, naj bi vzele to vprašanje resno v pretres, izdelale načrt in ga sporazumno s tukajšnjim obrtnopospeševalnim zavodom skušale uveljaviti pri mestni občini in banovini in ga spraviti do realizacije.

Sport

Razpis mladinskega gozdnega teka.

SSK Maraton priredi v nedeljo 29. tm. popoldne ob 15. uri mladinski gozdni tek za letnike 1916, 1917 in 1918. Proga je dolga približno 2500 m. Start in cilj bosta na sportnem prostoru SSK Maratona na Livadi. Nagrade prejema: prvak (plaketo), drugi in tretji plasirani pa diplome. Pravico do starta imajo verificirani in neverificirani člani klubov. Prijave s prijavnino 5 Din za osebo je poslati do 28. oktobra na naslov Ciril Grešak, Spodnještajerska posojilnica, Gosposka ulica 23. Za prijavljene na startu se plača dvojna prijavnina. Na startu se mora vsak tekač izkazati, da je rojen v letih 1916 do 1918. SSK Maraton.

SK Mura v Mariboru. V nedeljo 29. tm. bo gostovala v Mariboru murskosoboška »Mura« ter odigrala proti SK Svobodi prvenstveno tekmo, ki bo ob 14.30 na igrišču SK Svobode.

Marlj Skafani

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Gospodje senatorji in svetovalci,« je dejal. »Zdi se mi, da je zahtevala revolucija že dovolj žrtv, zato sem odločno proti vsaki novi. Res je, da so bivši senatorji Belis, Menezis in Reizis zakrivali smrt mnogih naših pristašev, toda to so storili le iz samoobrambe, ki je lastna vsakemu živemu bitju. Vzgojeni v popolnoma drugačnih razmerah kakor jih hočemo ustvariti mi, so bili pač trdno prepričani, da so od samega velikega Rāja določeni za to, da morajo vladati. Prav tako so bili tudi trdno prepričani, da mora biti v Oceanopolisu vse vekomaj tako, kakor je bilo od potopitve na dno oceana do naše revolucije. Nas in naših stremiljenj niso mogli doumeti. Sicer pa, tovariši, ti ki sede danes pred nami kot obtoženci, itak niso bili glavni krivci vsega, kar se je godilo pred revolucijo in kar se je zgodilo takrat. Glavni krivec je bil že sojen. Sodilo ga je ljudstvo samo. To je bil senator Tutalis. Še več kakor on sam pa je zagrešila njegova hčerka Moraja. Tudi ona je že prejela po usodi ji določeno kazen. Sedaj je njen pepel, zadnji ostanek njene nekdanje pojave, shranjen v domovanju mrtvih za velikim svetiščem pod goro Prihoda. Iz preiskave smo izvedeli, da je bil bivši predsednik vlade Semis Ramis odločno proti vsakemu nasilju. Veliki potomec

ustanovitelja Semisrisa je spoznal, da je napočila ura konca vsega starega in začetka novega. Dasi sam ni mogel takoj doumeti vsega kar se je dogajalo, se je vendar poslužil samo prijateljskih in očetovskih besed, ne orožja. Prav tako smo pa tudi izvedeli, da obtoženi bivši senatorji Belis, Reizis in Menezis sami niso bili odločni. Kolebali so vse do zadnjega trenutka in niso vedeli, kaj naj store. Prepričan sem zato, da bomo najlepše pokazali svojo veliko plemenitost in voljo do ustanovitve popolnoma novih razmer v podmorju na ta način, če oprostimo današnje obtožence in jim dovolimo, da smejo nadalje živeti med nami kot enakopravni člani našega naroda. Seveda pa je tedaj, če se svečano obvežejo, da se ne bodo nikoli skušali upreti volji ljudstva, še manj pa novi ureditvi. To je moj predlog, in prepričan sem, da boste razumeli razloge, ki mi ga narekujejo.«

»Strinjam se popolnoma z mnenjem predsednika Doljana,« je dejal Jafis. »vendar mislim, da moramo izreči vsaj neko kazen. Moje mnenje je, naj se obtoženci oprostijo, odvzamejo pa naj se jim pravice do soodločanja v javnem življenju. Izgube naj volilno pravico in pravico do vsake funkcije v naši upravi. Na ta način jim bomo odvzeli tudi možnost

rovarenja proti vladavini ljudstva, priporjenja po revoluciji.«

»Mislim, da je to najboljši predlog,« je pripomnil senator Astis. »Predsednik Doljan se tej kazni gotovo ne bo upiral. Prej, preden izrečemo končno razsodbo, pa morajo obtoženci svečano izjaviti, da bodo živeli poslej popolnoma kot zasebniki. Izjavo morajo izreči tu pred vlado, a potrditi jo morajo tudi pismeno.«

»Sprejemam Jafisov in Astisov predlog,« je dejal po kratkem premišljevanju Doljan. »Prosimo obtožence, da izjavijo, če so pripravljeni priseči, da bodo izpolnjevali voljo vlade, ki je izšla iz revolucije ljudstva proti njim.«

»Gospodje senatorji in svetovalci!« je spregovoril v imenu obtoženih bivši senator Belis. »Vaš strah, da bi skušali uničiti plodove vaše revolucije, je popolnoma nepotreben. V tem kratkem času, ki je pretekel od tistega dneva, ko ste nas prijeli in zaprli pa do danes, smo temeljito spremenili svoje staro mnenje. Tudi mi smo, kakor že pred nami Semis Ramis, spoznali, da je usoda tako hotela, da je usoda tako določila, da se mora nehati staro in pričeti novo. Stari smo že in naveličani življenja, naša leta so šteta in zato bi bilo več kakor nesmiselno upirati se mladosti, ki je bodočnost. Nasprotovali smo spremeniťi prejšnjega reda v podmorju samo zato, ker smo bili prepričani, da bi bilo konec vsega, če bi se porušila desetisočletna tradicija. Sedaj vidimo, da je podmorje prav tako urejeno, kakor je bilo poprej, da bo živelo dalje in varovalo svoje veliko po-

slanstvo. Spoznali smo tudi, da je našlo naše podmorje v sedanjem predsedniku doktorju Danilu Doljanu moža, ki je sicer tujec, se je pa vendar popolnoma uživel v naše razmere in nas je vzljubil. Vez, ki ga bo zvezala s princeso Intelo, ga bo še bolj priklenila na narod Atlantov. Zato se mirno umikamo iz javnega življenja in vas ne prosimo prav nič drugega kakor to, da nam dovolite v miru preživeti še ta kratka leta, ki so nam usojena.«

»Tovariši!« je spregovoril Doljan, ko je Belis dokončal. »Slišali smo besede bivšega senatorja, današnjega obtoženca, in trdno sem prepričan, da smo jih lahko veselili. Te besede so za nas samo veliko priznanje, ki je vredno tem več, ker ga je izrekel tisti, ki je nekoč najboljši nasprotoval našim nameram. Spoznali smo pa tudi, da v bistvu nismo tako daleč narazen drugi od drugih, kakor smo mislili. Zločin bi bil zato obsoditi te ljudi na smrt. Predlagam dokončno naj se obtoženci oprostijo! Dovolj naj se jim svobodno življenje; odvzamejo naj se jim samo pravice do soodločanja v javnosti in do vsake uradne funkcije.«

»Soglašamo,« so vzkliknili senatorji svetovalci.

S tem je bila razprava proti članom prejšnje vlade zaključena. Bivši senatorji Belis, Reizis in Menezis ter ostali obtoženci so drug za drugim pristopili k predsedniku Doljanu ter mu stisnili roko. Premirje med bivšimi in novimi gospodari podmorja je bilo sklenjeno. Revolucija je bila tako dokončno zaključena in pričeti se je moglo novo življenje.

Emigrant, ki čaka na mesto predsednika

Tridesetletni kitajski maršal Čangsullang

V berlinskem hotelu »Adlonu« prebiva že nekaj časa odlični gost, kitajski maršal Čangsullang, bivši vrhovni poveljnik kitajskih čet, ki je vodil svoječasno obojeno akcijo proti Japoncem. Maršal je eleganten mlad človek 30 let, ki ga je mogoče videti vsak večer v hotelskem baru. V Berlin je prispel iz Italije, kjer je nekaj tednov studiral — fašizem. Sedaj bi rad spoznal še novo Nemčijo.

Čangsullang je sin pokojnega kitajskega diktatorja Čangsolina, vladarja Mandžurije in severne Kitajske. Že ko je bil star 20 let, je postal kot diktatorjev sin podkralj Mandžurije, po smrti svojega očeta pa je prevzel vse njegove funkcije. Ko se je pričela vojna z Japonci, je postal Čangsullang vrhovni poveljnik kitajske vojske in je vodil vojaške operacije najprej v Mandžuriji, nato pa južno od Velikega zidu. Po zmagi japonskih čet ga je kitajska javnost napravila odgovornega za ta poraz, nakar se je mladi kitajski generalisimus zahvalil na vseh vojaških časteh in zapustil Kitajsko.

Odpotoval je najprej v Šanghaj, od tam pa takoj v Evropo. V nekaj dneh, ki jih je prebil v Šanghaju, je nastopalo celotno kitajsko prebivalstvo proti njemu tako

divje in sovražno, da se je moral s svojo družino vred skrivati. Neko noč se je skrivaj vkrcał s svojima dvema ženama in štirimi sinovi na neki italijanski parnik, ki ga je prepeljal v Evropo.

Zdi pa se, da maršalu ni prav preveč žal po njegovem prejšnjem položaju. V Berlinu se vsak dan sestaja s politiki in uglednejšimi osebnostmi iz umetniškega sveta, obiskuje muzeje, knjižnice in vse druge znamenitosti, vsak večer pa pleše v baru v »Adlonu«. Povsod ga spremlja mlad in prav tako zelo eleganten adjutant.

Čangsullang veruje, da vojna psihoza preteklega leta še ne pomeni konca njegove kariere. Sedaj se širokopotezno pripravlja na bližnji trenutek, ko bo postal — predsednik kitajske republike.

Budimpeštanska plinarna in reveži.

Po vzgledu nekaterih ameriških mest je sedaj tudi Budimpešta uvedla v revnejših mestnih četrtih avtomate za svetilni plin. Odslej bo v teh mestnih okrajih gorel plin le tedaj, če bo stanovalec vrgel v avtomat predpisan novček. Tako mestna plinarna ne bo več nosila rizika, da bi ji ostajali računi za porabljeni plin neporavnani.

Mati otroka, ne da bi rodila

Pred 2 in pol leta je prišel uslužbenec beograjske pošte Jovan Radić nekega dne iz službe domov in našel svojo ženo v postelji, poleg nje pa košaro z novorojenčkom. Okrog otročnice si je dajala polne roke dela in skrbi njena sestra Stana. Ko je mož premagal prvotno začudenje in vprašal, kaj vse to pomeni, sta mu žena in svačinja povedali veselo vest, da je postal srečen oče junaškega sina.

Radić je bil ves iz sebe in je neprestano stopical okrog zibelke, boječ se, da mu otrok ne bi umrl, ker so mu dejali, da ga je žena rodila v sedmem mesecu nosečnosti. V splošnem pa je bil deček korenjak, kar je navdajalo očeta z razumljivo velikim ponosom. Po sedmih mesecih se je ponovil isti primer, kar je očetovsko srečo Radića podvojilo. Bog mu je bil pa še nadalje dobitljiv in naklonjen in je po sedmih mesecih blagoslovil zakon še s tretjim sinom. Radić toliko da ni znorel od nepopisne sreče.

Vse bi se bilo dobro izšlo, da niso jezikave sosede pričele šepetati, da otroci niso Radićevi, temveč mu je žena podtaknila tuj zarod. To je prišlo na ušesa tudi policiji, ki je povabila Radićevo k sebi. Ženska je bila zdravniško preiskana in se je ob tej priliki ugotovilo, da sploh ni še nikoli rodila in da je za to tudi docela nesposobna. Na podlagi te ugotovitve je seveda morala priznati, da je vse tri čvrste

dečke kupila od ubogih mater, ki niso mogle preživljati svojih nezakonskih otrok in je tako nepopisno osrečila svojega dobrega, po lastnih otrokih hrepenečega moža.

Policija je žensko zaenkrat obdržala v zaporu, dočim nesrečni Radić preklinja doma vse zdravnike sveta in policijo, ki hočejo uničiti njegovo družinsko srečo in ne puste v svoji brezsrčnosti mlade matere, ki je vstala takorekoč iz »otroške postelje«, niti k novorojenčku, ki zamaš pričakuje, da ga podoji njegova »roditeljica«. Radić je še vedno trdno prepričan, da mu je njegove tri junake v resnici rodila njegova žena. Ves Beograd napeto pričakuje, kako se bo razvzljajala ta zamošana roditeljska zadeva.

Injekcije proti lakoti in bojazljivosti.

V utopističnih romanih pogosto beremo, kako ljudem jutri ali pojutrišnjem več ne bo treba jesti, temveč bodo dobivali za svoje nasičenje le nekake injekcije ali krogljice. To se sicer doslej še ni posrečilo, pač pa je zgrabil ruski učenjak profesor Čukišov z druge strani, da namreč ljudi reši lakote. Baje se mu je posrečilo izgotoviti serum, ki se injicira človeku in potem dotičnik nekaj dni ne čuti nobene lakote. Neki drugi ruski učenjak, profesor Vertinov iz Odese je izgotovil serum, po katerem postanejo slabotnejši in bojazljivi nenavadno hrabri in borbeni. Vesti o teh izumih ruskih učenjakov sicer še niso potrjene, značilne pa so zato, ker kažejo, s čim se vse učenjaki bavijo dandanes.

Mali oglasi

Razno

ZIVE ŠCUKE, KRAPE IN KARASE

dobite najceneje pri tvrdki L. Uhler, delikatesa, Glavni trg. 4074

ŠCUKE, PRAPE, KARASE zive, dobite tudi na stojnici, Glavni trg. 4075

MARTIN SAFRAN, sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

PSIHOGRAFOLOGINJA

»TARZA« prvič v Mariboru. Na osnovi psihografologije rešuje vse življenjske probleme. Njene izredne psihografološke sposobnosti so ji pripomogle do slovesa katerega uživa. Obiske sprejema Prešernova ul. 18. II., desno. Honorar samo 20 Din. 4073

STARE MADRACE in zofe prevzame v predelavo tapetnik Anton Arzenšek, Grajska ulica 2, v gradu, 4070

KOŽUHOVINASTE

plašče moderniziram in pre-krojim v jope po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Jamčim za strokovno in solidno delo ter točno postrežbo. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37, 3360

PREKLICUJEVA

besede, katere sva izjavila proti gosp. Poldeku, železničarju, kot neresnične. Srečko in Marija Makor. 4074

Stanovanje

STANOVANJE, 3 sobe, 1 sobica, kuhinja s pritliklinami, oddam s 1. decembrom. Maistrova ul. 16, II., 7. 4078

SOBO IN KUHINJO z malim kabinetom, električno lučjo, vodovodom, oddam s 1. novembrom. Naslov v upravi »Večernika«. 4077

LEPO, SOLNČNO TRISOBO

NO STANOVANJE z vsemi pritliklinami, oddam takoj mirni stalni stranki. Vpraša se v trgovini Sikošek, Koroška cesta 102. 4067

Pouk

ENGLISH LESSONS, Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18, II. 4052

Ovčja volna

„Kluft“

10 dkg Din 13.—, 4krat zvita, skoraj neraztrgljiva, za kratke in dolge nogavice.

„Gelbschild“

10 dkg Din 18.—, 4krat zvita, mehka in izdatna, za sviterje in jopce.

„Friesia“

5 dkg Din 10.—, 2krat zvita v vseh barvah, pravna za čepice in bluze.

Partijska volna 5 dkg 5 Din, ostanki zelo poceni

C. Büdefeldt Maribor, Gosposka 4

Znižali smo ceno knjigi

„Prokletstvo ljubezni“

od Din 35— na Din 23—

Dobite jo v upravi Jutra in Večernika v Mariboru, Gosposka ulica števil. 11